

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО - ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 1 (48)

Вінниця, 2025

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу
РІШЕННЯ

Національної ради України
з питань телебачення та радіомовлення
щодо реєстрації суб'єкта друкованих медіа
№ 967 від 28 вересня 2023 року
Ідентифікатор медіа – R30-01367
Журнал

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська

Тематичні напрями Вісника:

- Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- Дисемінація передового педагогічного досвіду
- Challenges in Education
- Відомі імена року
- Проби пера
- Конкурси
- Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Протокол № 8 від 20 лютого 2025 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкач С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

*Відповідальність за зміст статей несуть автори
Матеріали видаються в авторській редакції*

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 1(48) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2025. 144с.

© КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», 2025

З М І С Т

СЛОВО РЕДАКТОРА

**ВОЙЦЕХІВСЬКИЙ КОСТЯНТИН,
РУДА ТЕТЯНА, СОРОЧАН АЛІНА,
САМООСВІТА ПЕДАГОГА ЯК ШЛЯХ ДО МАЙСТЕРНОСТІ**

5

НОВІ ПРАКТИКИ В ОСВІТІ, ВИХОВАННІ, МЕТОДИЦІ

**КОЛОТ ІННА, АВЕРІНА ОЛЕКСАНДРА
ГІБРИДНІ ТА ДИСТАНЦІЙНІ ФОРМИ НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

16

КУЧЕР ОЛЬГА

**ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ
ОСВІТИ ШЛЯХОМ РОЗВИТКУ АУДІЮВАННЯ І РОЗУМІННЯ УСНИХ ВИСЛОВЛЮВАНЬ**

18

СЕНИШИНА МАРІЯ

**ЗАЛУЧЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ДО СВІТУ ПОЕЗІЇ ЗАСОБАМИ
РОЗКРИТТЯ ТОНКОЩІВ ДЕКЛАМАЦІЇ**

23

СЛОБОДЯНЮК ВАЛЕНТИНА

**МОДЕРНІЗАЦІЯ МЕТОДІВ І ТЕХНОЛОГІЙ У РОБОТІ З ІНТЕРАКТИВНИМИ
ПОСІБНИКАМИ НА ЗАНЯТТЯХ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ**

28

ЗРАЛКО АННА

ДИТЯЧІ СВЯТА В УМОВАХ ВІЙНИ

32

ТРІКОЛІЧ АНАСТАСІЯ

**МОВЛЕННЄВІ СИТУАЦІЇ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ
ШКОЛІ**

36

КОНОПКО ОЛЬГА

**СТВОРЕННЯ СТИМУЛЮЮЧОГО РОЗВИВАЛЬНОГО ПРОСТОРУ ДЛЯ ДІТЕЙ ПІД
ЧАС ОРГАНІЗАЦІЇ ДНЯ ВІЛЬНОЇ ГРИ**

41

ЦАРИК АНДРІЙ, МАРТИНЮК ЮЛІЯ

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЗА ПРОГРАМОЮ
НОВОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ**

46

ЧЕРЕШНЕВА АННА

**ВИРОБЛЕННЯ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ ТА ЙОГО РОЛЬ У ФОРМУВАННІ
ОСОБИСТОСТІ**

52

ШЕВЧУК ЮЛІЯ

**МОВНІ ПОМИЛКИ В ПРОЦЕСІ ОПАНУВАННЯ РІДНОЇ МОВИ: ЇХ ТИПИ,
ПРИЧИНИ, ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

56

КОВАЦЕНКО ГАЛИНА

Слово редактора

СУТНІСТЬ ТА ЗАВДАННЯ МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

62

ЛІТЕРАТУРА: ІДЕЇ, ДОСВІД, РЕЗУЛЬТАТИ

КІСЕЛЬОВ ДМИТРО

ЕЛЕМЕНТИ ВИВЧЕННЯ ТВОРЧОСТІ ПРЕДСТАВНИКІВ ЛІТЕРАТУРИ
«ВТРАЧЕНОГО ПОКОЛІННЯ» Е. М. РЕМАРКА ТА Е. М. ХЕМІНГВЕЯ

74

ПОХИЛЮК АНАСТАСІЯ

ІСТОРИЧНІ ВИМІРИ РОМАНУ МАРІЇ МАТІОС «СОЛОДКА ДАРУСЯ»

80

МЕТОДИЧНА СКАРБНИЧКА

СВИНАРЧУК ВАЛЕНТИН

СЦЕНАРІЙ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ

«В ЄДНОСТІ СИЛА НАРОДУ» (ДО ДНЯ СОБОРНОСТІ УКРАЇНИ)

87

КОРНЮК СНІЖАНА

КРЕДИТИ СТИМУЛЮЮТЬ ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІКИ, АЛЕ ПРИЗВОДЯТЬ ДО
БОРГІВ. ЯК ВИНИКАЮТЬ ВЕЛИКІ БОРГОВІ КРИЗИ?

92

СТЕПОВА АЛЛА

СВІНГ ЯК СТИЛЬ ОРКЕСТРОВОГО ДЖАЗУ

95

УКРАЇНЕЦЬ ІРИНА

РЕАЛІЗАЦІЯ МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

100

СЕРГІЄНКО ОЛЕНА

ДИТЯЧИЙ САДОЧОК В СУЧАСНОМУ СВІТІ.
ЯКИЙ БИ ХОТІЛОСЬ БАЧИТИ САДОЧОК В МАЙБУТНЬОМУ

103

КОНКУРСИ. ПЕРЕКЛАДИ ВІРШІВ

РЕГІОНАЛЬНИЙ КОНКУРС ЕСЕ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

PODILIA THINKS GLOBAL

108

КОРОЛЬ ТЕТЯНА

ПЕРЕКЛАД ПОСТИЧНИХ ТВОРІВ ЯК МЕТОД ЗБАГАЧЕННЯ ЛЕКСИЧНОГО
ЗАПАСУ НА ЗАНЯТТЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

114

ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА

БОЛИТЬ... (переклад)

122

ВІРШІ ЗДОБУВАЧІВ ФІЛОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

124

КОНКУРС НА КРАЩОГО ПЕРЕКЛАДАЧА ПОЕЗІЇ

129

ВИМОГИ

до підготовки науково-методичних статей

145

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ШЛЯХОМ РОЗВИТКУ АУДІЮВАННЯ І РОЗУМІННЯ УСНИХ ВИСЛОВЛЮВАНЬ

УДК 378.093.2.011.3 – 052: 316.17

КУЧЕР ОЛЬГА

здобувачка вищої освіти

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

(Науковий керівник: викладач кафедри української філології Омелянчик Т. Г.)

Анотація. У статті теоретично обґрунтовано ефективні методи та прийоми, що забезпечать успішне навчання аудіювання як виду мовленнєвої діяльності.

Ключові слова: аудіювання, говоріння, читання, письмо, мовленнєва діяльність, особистість, змістова лінія, монолог, діалог.

Постановка проблеми. Одним із найважливіших завдань сучасної початкової школи є формування мовленнєвої особистості здобувача освіти. З огляду на значущість цього завдання у Державному стандарті початкової загальної освіти та навчальній програмі з української мови для 1-4 класів визначено основною змістовою лінією – мовленнєву, яка передбачає розвиток усного і писемного мовлення здобувачів освіти, їхнє вміння користуватися мовою як засобом спілкування, пізнання, впливу [1]. З цією метою розвиваються, удосконалюються усі види мовленнєвої діяльності – аудіювання, говоріння, читання, письмо. Саме у добукварний і букварний періоди навчання, коли діти ще недостатньо опанували грамоту, вони, з допомогою вчителя, вчаться сприймати новий текст на слух – аудіювати.

Стан дослідження проблеми. Проблеми розвитку аудіативних умінь здобувачів початкової освіти присвячені роботи Т. Ладиженської, І. Гудзик, М. Вашуленка, С. Дубовик, М. Львова, С. Цінько, О. Хорошковської та ін.

Г. Колосніцина розглядає аудіювання «як динамічну багаторівневу систему перцептивно-мислительної, інтелектуальної, мнемічної діяльності», беручи за одиницю цього виду мовленнєвої діяльності елементарну дію, цілісність якої зумовлена єдністю мотиваційної, цільової та виконавчої сторін» [6, с. 33].

М. Пентиліук зазначає, що аудіювання – це «сміслові сприймання як усного, так і озвученого писемного мовлення» [4, с.12]. І. Гудзик пояснює аудіювання як складний вид мовленнєвої діяльності, що утворюється з багатьох компонентів чи рівнів. Отже, термін «аудіювання» означає процес слухання та розуміння усних висловлювань, один з видів мовленнєвої діяльності, який обумовлений складністю сприйняття, потребою в одномоментній інтеграції розумових процесів. Серед труднощів, пов'язаних із сприйняттям текстів, дослідники називають тематику тексту, зміст, структуру, стиль, тип та форму викладу (діалогічна чи монологічна), причому діалогічна форма мовлення «приймається легше, ніж монологічна,

яка потребує добре розвиненої слухової пам'яті, високого рівня розвитку вірогідного прогнозування, логічного мислення. Для забезпечення ефективності процесу аудіювання необхідно розвивати у дітей увагу, пам'ять і уяву. Механізм аудіювання передбачає сприймання потоку звуків і розпізнавання в ньому слів, речень, абзаців, усвідомлення змісту почутого. Існують такі основні форми аудіювання: аудіювання мовлення співрозмовника у процесі діалогу; аудіювання монологічного або діалогічного мовлення інших людей. У різноманітних життєвих ситуаціях ці форми часто поєднуються, переходять одна в одну.

Мета дослідження полягає у вивченні та теоретичному обґрунтуванні проблеми розвитку в здобувачів початкової освіти умінь аудіювання на уроках української мови.

Виклад основного матеріалу. Прийшовши до школи, діти вже граматично правильно володіють певним мовним запасом, уміють вживати різні форми слова. Однак не слід забувати, що ці вміння і навички здебільшого стосуються діалогічного усного мовлення, яким вони користуються щоденно. Навички зв'язного мовлення розвинені у них значно слабше.

Нині ставляться високі вимоги до уроків зв'язного мовлення, у зв'язку з чим у програмах на ці уроки збільшено кількість годин. Удосконалився зміст шкільної освіти, тому в навчанні мови і літератури уроки зв'язного мовлення набули великого поширення. Для проведення таких уроків програма виділяє спеціальні години в кожному класі.

Розвиток мовлення, в тім числі і зв'язного, здійснюється у процесі вивчення всіх розділів курсу, а найбільше, як показали досвід і експериментальна перевірка нових програм у колах країни, на заняттях з лексики, культури мовлення та стилістики, крім, звичайно, спеціальних уроків з розвитку зв'язного мовлення.

Зв'язне мовлення – результат усієї попередньої роботи над розвитком мовлення учнів. Проте воно не являє собою механічне поєднання раніше набутих умінь, навичок, а ґрунтується на досить багатому словнику, на вільному володінні нормами літературної мови та навичках користування синтаксичними конструкціями, на вмінні розрізняти стилістичні особливості та відтінки різних за побудовою словосполучень і речень, лексичних шарів і словотворчих елементів мови тощо. З другого боку робота над розвитком зв'язного мовлення сприяє збагаченню активного словника та оволодінню нормами літературної мови.

Одним із найважливіших завдань сучасної початкової школи є формування мовленнєвої особистості здобувачів початкової освіти. З огляду на значущість цього завдання у Державному стандарті початкової освіти і новій навчальній програмі з української мови для 1-4 класів визначено основну змістову лінію – комунікативну, яка передбачає розвиток усного й писемного мовлення учнів, їхнє вміння користуватися мовою як засобом спілкування, пізнання, впливу.

Відповідно до програми з рідної мови мовленнєвий розвиток здобувачів початкової освіти необхідно забезпечити у процесі формування й удосконалення усних і писемних видів

мовленнєвої діяльності. Відомо, що з навчанням усного мовлення (діалогічного і монологічного) тісно пов'язане аудіювання – процес слухання і розуміння усних висловлювань [5, с.55].

Учителю початкових класів необхідно знати механізм аудіювання, який передбачає, по-перше, сприймання потоку звуків і розпізнання в ньому слів, речень, абзаців тощо, по-друге, усвідомлення значень слів, речень, абзаців.

Зазначимо, що сприймання значень є поштовхом для розвитку більш глибоких процесів синтезу – «стискування» змісту, в результаті чого у свідомості дитини формуються поняття різного рівня узагальнення, виражені не тільки окремими фразами, а й більшими мовними єдностями, яким у письмовому тексті відповідають абзаци, розділи і завершені повідомлення. У цей спосіб школяр досягає рівня розуміння загального змісту теми, як це спостерігається, наприклад, під час слухання пояснення вчителя. Синтезуючи і аналізуючи сприйняте висловлювання, здобувач має виділити в ньому цікаве, важливе і головне, а також менш важливе і другорядне. Цей рівень аудіювання називають ще рівнем відбору актуального і неактуального змісту.

Для учителя буде корисною інформація і про найхарактерніші форми аудіювання:

1. Аудіювання мовлення співрозмовника у процесі діалогу. Репліки тут мають часто смислову завершеність і комунікативну спрямованість, що потребує від учня швидкої реакції у відповідь.

2. Аудіювання розгорнутого монологічного або діалогічного мовлення

інших людей (радіопередачі, мовлення та актора театру або кіно тощо), для якого властива єдність логічних зв'язків і розгортання теми.

Звичайно, у різноманітних життєвих ситуаціях ці форми часто поєднуються, переплітаються і переходять одна в одну [2, с.17].

На нашу думку, аудіювання, як і інші види мовленнєвої діяльності, треба навчати спеціально, за окремою методикою. Це зумовлено тим, що такі вміння дітей мають охоплювати більшу кількість мовного матеріалу, порівняно з усним висловлюванням у межах розмовних тем. Крім того, деякі форми мовлення, наприклад, слухання розгорнутих повідомлень, взагалі рідко застосовуються у класі, через що формування відповідних умінь виявляється неможливим.

Навчаючи здобувачів початкової освіти умінь аудіювати, вчителю необхідно планувати і проводити роботу за такими трьома напрямками:

1. Аудіювання під час пояснення нового матеріалу, коли особливо інтенсивно формуються звукові образи нових мовних елементів. Під час такої роботи значна увага приділяється не тільки розумінню почутого, а й усвідомленому сприйманню фонетико-акустичних особливостей цих мовних одиниць.

2. Аудіювання як елемент діалогічного мовлення. Робота за цим напрямом відбувається, коли формуються вміння говорити і виникає обумовлена необхідність: без аудіювання не буває спілкування.

3. Аудіювання як спеціальний різновид вправ. Йдеться про слухання мовлення вчителя або диктора, яке

включає як діалоги різних осіб, так і монологічні єдності (розповіді, читання оповідань тощо) [2, с.18].

Сам навчальний процес підказує, як працювати у перших двох напрямках. Третій потребує від учителя спеціальної уваги і вміння його організувати. Суть у тому, що на уроці все, що вимовляється, водночас і аудіюється. Через це функцію підготовчих вправ з аудіювання, у тому числі і на формування відповідних умінь, значною мірою бере на себе навчання говоріння.

Учителеві необхідно знати, що в основі аудіювання лежить навчально-мовленнєва ситуація. Предметом її є зміст аудіюваного тексту, а комунікативне завдання виражає мету слухання. Це вузлові компоненти, які визначають спілкування. Аудіюванню, як і всякому іншому мовленнєвому акту, передує усвідомлення і прийняття потреби в ньому. Так, у театр чи кінотеатр ми підемо лише після того, як ознайомимося з рекламою, відгуками про виставу чи фільм і вирішимо, наскільки вони нам потрібні, наскільки цікавлять нас.

Як і говоріння, процес аудіювання передбачає наявність певних умов, включаючи достатнє володіння українською мовою, якою здійснюється передача змісту. У разі недостатньої підготовленості дитини їй необхідна допомога під час аудіювання.

Для організації аудіювання на уроках української мови вчителеві потрібна відповідна підготовка. Розглянемо детальніше етапи підготовчої роботи до проведення аудіювання в 1-4 класах.

1 етап. Вибір предмета, тобто тексту для аудіювання. За формою тексти можуть бути різними: бесіда двох або

кількох осіб про цікаві події чи факти, оповідання, уривки прози, казки (наприклад, лінгвістичні казки про звуки і букви, голосні і приголосні звуки, тверді і м'які приголосні звуки, дзвінки і глухі приголосні звуки; однозначні і багатозначні слова, синоніми, антоніми; частини мови, частини слова, члени речення) тощо.

Але незалежно від форми (діалогічна або монологічна), всі матеріали для аудіювання на уроках рідної мови в початкових класах мають бути цікавими, інформативними, мати чіткий логічних стрижень.

2 етап. Формулювання комунікативного завдання, яке виражає мету аудіювання. Воно має бути конкретним і передбачати власну участь учня у розв'язанні завдання. Такий варіант як «Прослухайте текст і постарайтесь зрозуміти його зміст» у цьому разі не можна вважати вдалим. Водночас комунікативне завдання має бути компактным і лаконічним, щоб, слухаючи текст, молодші школярі змогли утримати його формулу в оперативній пам'яті і відповідно діяти.

Зрозуміло, що вибір комунікативного завдання залежить від характеру тексту, етапу навчання та ін.

3 етап. Організація допомоги учням під час аудіювання.

Ознайомившись із текстом, учитель складає і пропонує учням список слів і словосполучень – з поясненням. Особливої уваги потребують власні імена, які також потрібно записати на дошці (наприклад, під час аудіювання народної казки «Ріпка» (в обробці Івана Франка) необхідно виписати: Андрушка (дід), Сіроманка (мишка), Марушка

(баба), Хвінка (собачка), Варварка (киця), Мінка (дочка)).

Зразок інструкції: *«Прослухайте казку і послідовно назвіть її діючих осіб. Користуйтесь записними словами. Відповідь дайте письмово на аркуші паперу. Намагайтесь виконати завдання якнайшвидше».*

Сприйняття і розуміння мовлення безпосередньо залежить від ряду факторів, які визначає мовний матеріал і режим аудіювання. З урахуванням їх поступово ускладнюються умови аудіювання, що становить основний зміст спеціальної програми [2, с.20].

Що має знати вчитель початкових класів про основні характеристики мовного матеріалу для аудіювання і режим аудіювання?

1. Тривалість звучання пропонованих текстів. Чим довший текст, тим важче виділити в ньому основне й утримати його в пам'яті. Навчання аудіювання починається з найкоротших текстів, які поступово збільшуються. Згідно з програмою з української мови, максимальний обсяг текстів повинен дорівнювати: 1 клас (до 1 хв.), 2 клас (2 - 3 хв.), 3 клас (3 - 4 хв.), 4 клас (4 - 5 хв.) звучання в нормальному темпі.

2. Наявність у тексті нових (незнайомих) слів.

Здебільшого для аудіювання пропонують легкі тексти.

Велика кількість нових слів може утруднити розуміння змісту. Почавши з текстів, які не містять незнайомих слів, учитель має поступово включати такі, у яких трапляються окремі незнайомі слова.

4. Спосіб пред'явлення тексту. Звичайно текст для аудіювання подається з голосу вчителя або іншої особи (у

супроводі жестів і міміки або без них), а також у звукозапису (з поясненням або без них). Найлегшим є текст, прочитаний учителем, а найважчим – звукозапис без попередніх пояснень. Слід зауважити, що розуміння мовлення у звукозапису має бути обов'язковим.

4. Наявність (чи відсутність) зорових опор, які уточнюють зміст почутого. Йдеться про аудіювання, що супроводжується демонстрацією картин, діафільму, кінофільму тощо. За умови наявності зорових опор розуміння тексту значно полегшується.

5. Одноразовість чи багаторазовість презентації. Неодноразове повторення тексту дає можливість здобувачів початкової освіти адаптуватися до мовного матеріалу і голосу, а це полегшує сприймання тексту. Проте більше двох разів один текст слухати недоцільно. Нерозуміння його свідчить про невдалий вибір тексту – надто важкий для даного класу [3, с.87].

Зрештою, зловживати багаторазовим прослуховуванням взагалі не слід: якщо під час аудіювання формується вміння розуміти мовлення з першого пред'явлення, то багаторазовість прослуховування суперечить кінцевій меті, і остання взагалі може не реалізуватись.

Аудіювання можна полегшити або ускладнити і за рахунок деяких інших факторів, зокрема: граматичної складності речень (довгі і конструктивно складні речення сприймаються важче, ніж прості й короткі); характеру мовлення (як правило, монологічне сюжетно-фабульне мовлення розуміти легше, ніж діалог, де зміст нерідко уточнюється натяками, інтонацією, специфічними мовними засобами тощо).

Розширення застосування прийомів одноманітність в роботі та забезпечити формування аудіативних умінь і навичок, формування вмінь сприймати (слухати і використання послідовної системи читати) навчальну інформацію, а й тренувальних вправ і завдань дає сприяє формуванню активної, творчої можливості не тільки подолати мислячої мовної особистості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Державний стандарт початкової загальної освіти. *Початкова освіта*. 2011. № 18 (594). 43 с.
2. Джежелей О. В. Навчаємо слухати, говорити, читати. *Початкова школа*. 2012. № 6. С. 17-20.
3. Мирошкіна В. Г. Теоретичні основи формування в молодших школярів поняття про усне й писемне мовлення. Теорія та методика навчання та виховання. За ред. чл.-кор. АПН України Г. В. Троцько. Харків: ХДПУ, 2011. Вип. 6. С. 87-94.
4. Пентиліук М. І. Уроки розвитку зв'язного мовлення чи комунікативних умінь і навичок? *Дивослово*. 2010. № 3 (636). С. 12-15.
5. Серова В. Т. На шляху до виховання грамотних учнів. *Нова педагогічна думка*. 2013. № 2. С. 54-55.
6. Хорошковська О. Н. Розвиток мовлення і підготовка до засвоєння грамоти. *Початкова школа*. 2011. № 5. С. 32-37.

*Стаття надійшла до редакції
02 лютого 2025 р.*

ЗАЛУЧЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ДО СВІТУ ПОЕЗІЇ ЗАСОБАМИ РОЗКРИТТЯ ТОНКОЩІВ ДЕКЛАМАЦІЇ

УДК 373.3.016: 811.161.2]:808.54

СЕНИШИНА МАРІЯ

здобувачка вищої освіти

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

(Науковий керівник: викладач кафедри української філології Омелянчик Т. Г.)

Анотація. У статті теоретично та практично обґрунтовано ефективні методи та прийоми, що забезпечать учителю можливість виявити та розвинути у здобувачів початкової освіти вміння правильно сприймати та декламувати ліричні твори у процесі їх вивчення.

Ключові слова: якості читання, мовлення, ліричний твір, образні засоби, поетичний текст, емоційний стан героя, ритмічність вірша.

Постановка проблеми. Ознайомлення науці та освітній практиці, обумовлені з науковими дослідженнями, потребами суспільства у творчих присвячених проблемі застосування всебічно розвинених громадянах країни творчих завдань у роботі з дітьми, дало та недостатньою забезпеченістю умов змогу виявити низку суперечностей, які для цього; проголошенням пріоритетної об'єктивно мають місце у педагогічній ролі освіти у становленні особистості і